

روس بوده

(۳) نکته عمده - مکتوب مستر شوستر بخریده تایمز که مبنی بر روایات کاذبه و تهمت‌های جنلی نسبت بدولت روس بوده و بالاتر از همه توزیع ترجمه آن بزبان ایرانی با الحاقات جدیده بین اهالی ایران که غرض تبیین این عمل بی‌معنا آوردن ایرانیان بصدروس بوده

(۴) دولت روس مایلست روابط معنوی دائمی با دولت ایران مستقر بدارد لهذا لازم میداند تأمینات واقعی از دولت ایران برای برطرف نمودن عناصر متضاد که برای استقرار روابط و داد مابین دولتین مضرند حاصل بنماید

(نمره ۱۷۱)

تلگراف سر بچین به سر ادوارد کری (واسطه در ۲۶ نوامبر)
- سن بطرز بوع ۲۶ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۴ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگراف سابق امروز خودم - الان مکتوب خصوصی از مسیو زاتوف بمن رسیده مبنی بر اینکه دیروز در جلسه هیئت وزراء رأی قطعی داده شد که تقاضاهای ذیل در طهران پیشنهاد بشود

(۱) هم مستر شوستر هم مستر لکفر باید منفصل بشوند و دولت ایران نوشته بموجب دعوی نمره ۲ بسپارد که شامل تمام مستخدمین خارجه که مستر شوستر سابقاً معین نموده باشد (باین معنی که هرچند تقریرا که مستر شوستر کذرات نموده اگر دولتین تصویب نمایند کذراتشان باطل بشود)

(۲) دولت ایران باید نوشته بسیارند که قبل از پذیرفتن اتباع خارجه هر دولتی با استخدام خود رضایت سفارت دولتهین روس و انگلیس را حاصل بنماید

(۳) مصارف اعزام قشون حاضره را دولت ایران باید به پردازد دعاوی فوق روز ۲۸ شهر حال بطریق انقضاء در طهران پیشنهاد خواهد شد و مدت مهلت برای قبول آن فقط ۵۸ ساعت خواهد بود در عرض مدت مهلت قشون روس از رشت حرکت داده نخواهد شد

در زمان سابق وقتی که قشون روس در سنه ۱۹۰۹ بقزوین اعزام شده بود مسیو ایسولسکی باین عقیده بود که برای دولت روس غیر ممکن است که متحمل قشون خود را در ایران پیش و پس بفرستد و باین واسطه خود را آلت استهزا قرار بدهد در این موقع هم بکلی همان عقیده تعقیب میشد

(نمره ۱۷۲)

تلگراف سرجارج بارکلی به سردوارد کری (واصله در ۲۷ نوامبر)
طهران ۲۷ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۵ ذیحجه ۱۳۲۹
تلگراف ذیل را بتاریخ ۲۶ نوامبر ویس قونسول انگلیس از رشت
مخبره نموده :-

(تعداد مین قشون روس در رشت)

قزاق ۲۰۰ نفر سرباز ۷۸۰ نفر و ۷ عراده توپ

۲۵ نوامبر ۲۴۰ توپخانه و قورخانه و ملزومات وارد شدند
با کشتی پستی دیروز مقصداری سرباز و با کشتی مخصوص مقصداری
سوار وارد اترلی شدند تعداد آنها معین نیست افواه است
۱۱۰۰ نفر ولی محتمل است این انقراض باشد

(نمره ۱۷۳)

تلگراف سر جارج بارکلی به سرادوارد گری (واصله در ۲۸ نوامبر)
طهران ۲۷ نوامبر ۱۹۱۱

رجوع بتلگراف ۱۵ نوامبر من در باب سوار هندی : —
قسمت دوم سوار امروز بدون آسیب وارد شیراز شدند

(نمره ۱۷۴)

تلگرام سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۲۷ نوامبر)
طهران ۲۷ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۵ ذیحجه ۱۳۲۹

فتون روس در ایران — ویس قونسول انگلیس از رشت
اطلاع میدهد که ۷۰۰ نفر سرباز و توپچی و ۱۰۰ نفر قزاق روز
جمعه و شنبه وارد اترلی شدند ۱۱۰۰ نفر که سابقاً اطلاع داده بود
(بموجب تلگراف امروز صبح من)

(نمره ۱۷۵)

تلگراف سر پینن بسرادوارد گری (واصله در ۲۷ نوامبر)
سن پترزبورگ ۲۷ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۵ ذیحجه ۱۳۲۹

(تلگراف ۲۷ نوامبر حاوی شرح مختصر مکتوب ذیل مورخه ۲۹ نوامبر است)

در ضمن مذاکره که در ۲۷ شهر حال با کفیل وزارت امور خارجه نمودم بانجناب اظهار داشتم از مدت مهلت خیلی کمی که بدولت ایران برای جواب التیاموم داده شده خیلی نگرانم و اصرار نمودم همینکه قشون بقزوین رسید يك مدت دیگری بان مهلت اضافه بشود جناب معظم له جواب داد که برای اقناع افکار عامه در روسیه هیئت وزرا رأی داده اند که این التیام ثانی سخت تر از التیام اولی باشد بعلاوه التیام تا ۲۸ پیشنهاد نخواهد شد و چون بواسطه اطلاعیکه مسیوپکلووسکی در ۲۴ شهر حال در باب تقاضای انفصال مستر شوستر بوزیر امور خارجه داده دولت ایران مقدمه از مفاد التیام مسبوق شده لهذا از آن تاریخ تا حال مدت کافی وقت برای تعمق در این مسئله داشته اند آن جنسب نیز بیان نمود که تقاضاهای جدید خیلی ملامت است و مخصوصاً مسائلی است که با واقعه سابق که باعث پیشنهاد التیام اولی شده بود اتصال دارد در جواب استعلامیکه من از آن جناب در باب قسمت اخیر تقاضای اول نمودم اظهار داشت که آن راجع به ده نفر مستخدم آمریکایی است که کنترات آنها را مجلس تصویب نموده ولی سایر مستخدمین خارجه که مشغول بخدمت دولت ایران هستند بسته برأی مسیوپکلووسکی است که اقدامی در باب آنها هم لازم باشد یا خیر و نیز تصریح نمود که اگر دولت ایران تقاضاهای دولت روس را قبل از وارد شدن قشون بقزوین قبول نکند بعقیده من قشون باید چند روزی

در قزوین مکث نموده بعد عازم طهران بشوند
 من گفتم امیدوارم که اگر کار باشغال پایتختهم منجر بشود دیگر
 به تقاضاهای روس افزوده نشود و آن جناب من باب اطمینان جواب
 داد که در صورت واقع شدن همچو امری منتهی تقاضای دیگری
 بشود مطالبه وجه خسارت زیادتری خواهد بود (جارج بچین)

(نمره ۱۷۶)

مکتوب سرادواردگری به سر جارج بارکلی

وزارت خارجه ۲۷ نوامبر ۱۹۱۱

آقا - روز ۲۲ شهر حال وزیر مختار ایران به وزارت خارجه آمده
 و اطلاع داد که حکم برای تخلیه نمودن ژاندارم خزانه خانه شماع
 السلطنه را صادر شده و پس از معرفی کابینه بمجلس در ۲۲ تقدیم
 ترضیه مطلوبه بوزیر مختار روس خواهد شد

معزی الیه اظهار کمال امیدواری نمود که دولت انگلیس البته مراتب
 را بدولت روس اطلاع داده و باز کشت فشون روس را که ۲۵۰
 نفر از آنها در ۲۹ وارد انزلی شده اند خواستار خواهند شد

مشار الیه اظهار داشت که چون بعد از ملاقات خودش با وزیر امور
 خارجه بدولت ایران اطمینان داده است که پس از تقدیم ترضیه هر چیز
 بنحو دلخواه ختم خواهد شد گمان میکند حالا مقام شخص او در
 ترضیه باشد مستر ملت مشار الیه را متذکر نمود که وزیر
 امور خارجه هیچ تعهدی در این موضوع ننموده (و حقیقة نمیتوانسته هم

بنماید (او هم اذعان نمود ولی اظهار داشت که بوزیر امور خارجه گفته بودم که اگر به تقاضاها تمکین بشود و باوجود آن قشون پیش برود دولت متبوعه من بوضع بسیار مهمی دچار خواهد شد بنا بر این او اظهار امیدواری نموده بود که وزیر امور خارجه بمنزه واسطه عمل بنماید منم گفته بودم که نمیتوانم این کار را بکنم ولی نصیحة گفته بودم به تقاضاها فوراً تمکین بنمایند چون باعث تسهیل امر خواهد شد وزیر مختار ایران سؤال نمود آیا دولت روس جواب تلگراف ۳۰ نوامبر وزیر امور خارجه را داده است مستر ملت جواب داد که هنوز جواب قطعی داده نشده وزیر مختار مزبور اصرار نمود که ما مذاکره و مبالغه دیگری هم بادولت روس بنمائیم (ای کبری)

(نمره ۱۷۷)

مکتوب سرادوارد ~~کری~~ به سر جارج بار کلي وزارت خارجه ۲۷ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۵ ذیحجه ۱۳۲۹ آقا - در ۲۳ شهر جاری وزیر مختار ایران به وزارت خارجه آمده و از مستر ملت سؤال نمود که آیا دولت انگلیس از بابت بازگشت قشون روس چیزی شنیده اند یاخیر ؟ مستر ملت جواب داد خیر و دولت انگلیس هنوز خبر قطعی ندارد که دولت روس چه خواهد کرد باضافه دولت انگلیس هنوز هم مسموع نموده که دولت ایران به تقاضاهای روس تمکین نموده باشد (انوارد گری)

(نمره ۱۷۸)

مراسله سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی
 وزارت خارجه ۲۸ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۵ ذیحجه ۱۳۲۹
 آقا - وزیر مختار ایران امروز بوزارت خارجه آمده. واز سر نیکلسن
 استفسار نمود که آیا دولت انگلیس اطلاعی از این بابت دارند که
 باوجود تمکین دولت ایران به دو فقره تقاضای اساسی دولت روس
 باز قصد پیشنهاد تقاضای دیگری داشته باشد. چون سر نیکلسن
 پیشگویی تقاضاهای منظوره روس را خوش آیند ندید فقط گفت که
 گمان میکنند این مسئله موضوع بحث هیئت وزرای روس است و
 بی شک بهمین زودیها از روشیکه آنها اتخاذ خواهند نمود مستحضر
 خواهیم شد. میرزا مهدیخان اظهار داشت دولت ایران ملیل است
 که با نصیحت دولت انگلیس دلالت بشود. سر نیکلسن بمشارایه
 خاطر نشان نمود که چنانچه وزیر امور خارجه بمشارایه گفته است
 برای دولت انگلیس مشکل است که مداخله بین روس و ایران
 بنماید. میرزا مهدیخان جواب داد که یحتمل وزیر امور خارجه
 راضی بشود که بوزیر مختار انگلیس در طهران دستورالعمل بدهد
 که با وزیر امور خارجه ایران مشورت بنماید. سر نیکلسن وعده
 نمود که در این موضوع با وزیر امور خارجه مذاکره بنماید
 (ادوارد کری)

(نمره ۱۷۹)

تلگراف سر ادوارد کری سر بچن

وزارت خارجه ۲۸ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۶ ذیحجه ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف ۲۷ نوامبر شما - وزیر مختار ایران مقیم انجا
 درخواست نصیحت ما را نموده و خواهش نموده بوزیر مختار انگلیس
 در طهران تعلیمات داده بشود که با وزیر امور خارجه ایران مشورت
 نماید من حاضر من نفوذ خودم را در ترغیب دولت ایران برای
 تمکین به تقاضاهای روس بکار به برم در صورتیکه بموجب تلگراف
 ۲۶ نوامبر شما دولت روس هم حاضر باشد ولی لازم است که بیشتر
 مهلت داده بشود در اینجا در جواب بحرانهای راجع باعمال
 سخیف و نامطبوع روس نسبت بایران من توضیحات از وضع روس
 داده ام ولی طبیعت احساسات سخت در تراید است و قصور دولت
 روس در ممانعت از عودت شاه مخلوع و مداومت او در تضعیف
 دولت ایران اثرات سوء در اذهان نموده که منجر پیاره تصورات
 و توضیحات خواهد شد دولت انگلیس امیدوار بود که پس از
 تمکین دولت ایران بدو فقره تقاضاهای اساسی روس قشون دولت
 روس عودت خواهند نمود و اگر حالا قشون مزبور از رشت
 تجاوز بکند یا واقعاً بطهران برود باعث نگرانی کلی دولت انگلیس
 خواهد شد باضافه دولت انگلیس ترتیب را باین اندازه مشکل
 نمی بیند که پیشنهاد يك همچو التیامی در عرض يك همچو مدت

کمی قطعاً لازم باشد

شما باید اصرار بلیغ بنمائید که تقاضاهای روس بدون تعیین مدت پیشنهاد بشود و فقط مشروط به بازگشت قشون باشد که اصرار تاخیری در تمکین به تقاضاهای مزبور مرئی بشود آنوقت دولت روس موافقت ما را بخواهد که متفقاً تدقیق بنمائیم که چه تغییری در طهران برای حفظ منافع روس لازم است بیانات علنی من در اینجا بالصراحة مشهود داشته که تا چه اندازه ما تضییع نشدن منافع روس را منظور داریم شما باید شرح فوق را با شد طریق هم به رئیس الوزراء هم به کنیل وزارت امور خارجه اظهار بنمائید
(نمره ۱۸۰)

مراسله سر ادوارد کری به سر بجن

وزارت خارجه ۲۸ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۶ ذیحجه ۱۳۲۹

آقا - من امروز با سفیر کبیر روس با کمال تشدد در باب احتمالات آتیه در ایران مذاکره نمودم من تصریح نمودم که اگرچه مناقشه بین روس و ایران بطریق مستقیم بنا هیچ مدخلیتی ندارد ولی نتایج اعمال روس ممکن است خیلی اهمیت حاصل بنماید من گفتم خواه مندرجات در مکتوب منتشره مستر شوستر صدق باشد خواه کذب کلیه وقتی این روش را مامور رسمی يك دولتی نسبت بدولت دیگری بطریق متضاد تعقیب بنماید البته غلط است ولی تعقیب همچو عملی به ندرت باعث لزوم اشغال طهران خواهد شد پس از آن تمام عبارات

مندرجه در تلگراف امروز بشمارا مذاکره نمودم سفیر کبیر روس اظهار نمود که افکار روسیان بسیار مهیج شده و او همچو احساس می نماید که باید يك قرار صحیحی با دولت ایران داده شود ولی سفیر مزبور هیچیک از عنوانات من را نفی نمود (ادوارد کری)
(نمره ۱۸۱)

تلگراف سرچارچ بارکلی به سر ادوارد کری (واسله در ۲۷ نوامبر)
طهران ۲۹ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۷ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگرافات ۲۲ و ۲۴ نوامبر من - در جواب یادداشت من
مراسله از دولت ایران بمن رسیده که اظهار امتنان از حسن مساعدت
دولت انگلیس نموده اند در مراسله مذکور مسطور است که
بموجب نصیحت مشفقانه دولت انگلیس و باطمینان اینکه قشون روس
عودت داده خواهد شد دولت ایران بدون دفع وقت به تقاضاهای
دولت روس کاملاً تمکین نمود قشونیکه قبل از یادداشت مزبور
من وارد شده بود عودت داده نشده و هم روزی هم قشون در انزلی
پیاده میشود و عده استعداد در رشت حالا تقریباً به ۴۰۰۰ نفر
رسیده دولت ایران در خاتمه مراسله خود اظهار می نماید امیدواریم
که دولت انگلیس در بذل مساعدت خود در انجام مندرجات یادداشت من
مداومت خواهد نمود " غرض آنها عبارت مسطوره در یادداشت
من است که تعیین اقدام عمده که دولت ایران در موضوع مراسم دولت
روس باید بنماید شده بود "

(نمبره ۱۸۲)

تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۲۹ نوامبر)

(تلگراف ۲۹ نوامبر حاوی شرح مختصر مکتوب ذیل)

(مورخه غره دسامبر است)

طهران ۲۹ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۷ ذیحجه ۱۳۲۹

آقا - باکال احترام ترجمه التیام روس را که ظهر ۲۹ شهر حال
وزیر مختار روس بدولت ایران پیشنهاد نموده لغاً ارسال میدارم

(جارج بارکلی)

(ضمیمه نمبره ۱۸۲)

(سواد مرسله مسیو پکلوسکی بو توف الدوله)

طهران ۲۹ نوامبر ۱۹۱۱

جنابا - در ملاقات ماروز جمعه ۲۴ شهر حال افتخار داشتم که

خاطر محترم را متوجه به عنای بنام که باعث پیشنهاد بعضی دعاوی

دیگر از طرف دولت اعلیحضرت امپراطوری خواهد شد و در این

موضوع منتظر تملیحات ثانوی از دولت متبوعه خودم بودم صکه

الحال بمن رسیده است اکنون باکال احترام از طرف دولت

اعلیحضرت امپراطوری تقاضاهای ذیل را پیشنهاد می نمایم

اول - انفصال مستر شوستر و مستر لکفر و ترتیب اشخاص

دیگری که مستر شوستر برای استخدام دولت ایران دعوت نموده در

تحت شرایط ماده دوم این دعویات خواهد بود

دوم — دولت ایران باید تعهد بنماید که بدون حصول رضایت قبل از وقت سفارتین روس و انگلیس هیچیک از اتباع خارجه را به استخدام خود نباید بپذیرد

سوم — دولت ایران باید مصارف این قشون کثی حالیه دولت روس بایران را پردازد تعیین مبلغ این مصارف و ترتیب تادیه آن بدولت روس بعد ازوصول جواب دولت ایران مقرر خواهد شد من وظیفه خود میدانم توضیح بنمایم که سبب اصلی این اقدامات اولاً لزوم حتمی دریافت خسارت قشون کثی است که دولت اعلیحضرت امپراطوری مجبور به وارد نمودن آن بایران شده و اعمال مغرضانه جدید مستر شوستر نسبت بدولت روس است و بعلاوه اشتیاق صمیمانه دولت روس در برطرف نمودن مبدأ عمده اختلافات حادثه است که برای آتیه تاسیس بنیادی بنماید که دولتین روابط و داد را مستحکم بر آن بنا بنمایند و تمام مسائل و دعاوی معوقه دولت روس بنحو مرضی و یاجد وافی قطع و فتمل بشود باضافه برهن لازم است به جنابعالی اخطار بنمایم که دولت اعلیحضرت امپراطوری برای انجام این تقاضاها بیش از ۴۸ ساعت نمی تواند صبر بنماید و در عرض این مدت قشون روس در رشت توقف خواهد نمود ولی اگر قبل از انقضا مدت مزبور جواب داده نشود یا جواب غیر مرضی داده شود قشون پیش خواهد آمد و مسلماً پیش آمدن قشون باعث انضافه شدن مبلغ خسارتیکه دولت ایران باید بدولت روس پردازد خواهد

شد (پکلو سکی کنزیل)

(نمره ۱۸۳)

تلگراف سرخارج بار کلی بسرادوارد کری واصله در ۲۹ نوامبر (طهران ۲۹ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۷ ذیحجه ۱۳۲۹

(راجع بتلگراف سابق اسروزمن - در التیام هیج ذکر

از وعده بازگشت قشون پس از تمکین به تقاضاها نشده

وزیر امور خارجه رئیس کابینه خودرا فرستاده و مجدداً درخواست

مساعدت مارا کرده که یا قدری تسهیل تقاضاها را حاصل نمائیم یا

بهر حال تطویل مدت مهلت را بدست بیاوریم تقاضاهای مزبور

بکلی غفله بدولت ایران پیشنهاد شده و مدت مهلتی که معین شده

انقدر فرصت بانها نمیدهد که تعمق در آن بنمایند اودرخواست

نصیحت ازمن نمود من جواب دادم که من تعلیاتی در این باب

ندارم ولی بعقیده شخصی خودم تمکین بدون تاخیر دولت ایران را

اولی میدانم

(نمره ۱۸۴)

تلگراف سرادوارد کری به سر بچین

وزارت خارجه ۲۹ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۷ ذیحجه ۱۳۲۹

وزیر مختار ایران مجدداً درخواست نصیحت من را نموده و من باو

گفتم که تا مستحضر نشوم که تقاضاهای روس علناً بطور پیشنهاد

شده نمیتوانم قطعاً چیزی بگویم فقط می توانم بطور حتم و یقین

بگویم که تمکین باعث باز گشت قشون روس خواهد شد مختصراً من با اظهار قطعی نمودم که مستر شوستر مسائل را غیر ممکن میکند واضح است که دولت ایران نمی تواند تادیبه خسارتی بنماید و من معتقدم که اگر سایر مطالب فیصلی بشود قشون روس توقف نخواهد کرد تا مبلغ خسارت بالتمام پرداخته شود اگر بنا بشود دولت ایران قبل از يك استقراضی این خسارت را پردازد اسباب یأس هر نوع پیشرفتی در طریق جنوب خواهد بود و باین واسطه ضرر تجارتی دولت انگلیس خیلی زیاده تر خواهد شد لازم است من شرح تقاضاهای روس را بدانم که آیا میتوان قطعاً گفت که تمکین به آن اسباب باز گشت قشون خواهد شد یا نه وزیر مختار ایران اظهار میدارد که او شایق نصیحت است که بداند کابینه جدید ایران کلیه چه نوع باید رفتار بنماید که باعث حصول روابط و داد با دولت روس بشود و وزیر امور خارجه روس البته میتواند در این موضوع هم يك چیزی بگوید آنچه من از وزیر مختار ایران استدرک نمودم این است که دولت ایران اذعان دارد که موقع چقدر باریک است

(نمره ۱۸۵)

تلگراف سر پچن بمراد واردگری (واصله در ۲۹ نوامبر)
سن پترزبورغ ۲۹ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۷ ذیحجه ۱۳۲۹
(تلگراف ۲۹ حاوی شرح مختصر مکتوب ذیل مورخه ۳۰ نوامبر است)

آقا ... با کمال افتخار خاطر محترم را مستحضر میدارم که دیروز عصر کفیل وزارت امور خارجه را ملاقات نمودم آن جناب اظهار کمال رضایت را از نطق شما در پارلمان نموده و گفت که به کنت بن کندوف تعلیمات داده است تشکرات و حق شناسی او را بشما عرضه بدارد من جواب دادم بن دستور العمل داده شده که تبلیغ عنوان برخلاف آنرا بنمایم بلحاظ اینکه وزیر خارجه انگلیس مسرور نموده است که متاسفانه التیماتوم ثانوی بی بدولت ایران پیشنهاد شده که در عرض ۴۸ ساعت جواب آن باید داده بشود

من عنوانی را که سابقاً در باب کم بودن مدت مهلت باو نموده بودم تکرار نمودم و اصرار نمودم لازم است که مدت کافی وقت بوزیر امور خارجه انگلیس داده بشود که در عرض آن بتواند نفوذ کلام خودش را بدولت ایران بکار ببرد و به نحو خوش آیندی اسباب خاتمه پذیرفتن این واقعه را فراهم بیاورد اشغال طهران بتوسط قشون روس منجر بانحراف افکار عامه انگلیسان خواهد شد

بعلاوه برای اینکه او ملتفت بشود که چقدر این مسئله برشما سخت اثر نموده تلگرافات ۲۸ و ۲۹ شهر حال شمارا بترجمه فرانسه برای آن جناب قرائت نمودم

درضمن صحبت طولانی مسیونراتوف یک دفعه دیگر عاتهایرا که دولت روس را مجبور به تشدد این التیماتوم ثانوی نموده توضیح نمود عقیده او این بود که التیماتوم در صبح ۲۹ بایستی پیشنهاد شده باشد

ولی چون تصدیق وقوع این پیشنهاد هنوز از مسیو پکلوسکی باو نرسیده او نمیتواند عیناً شرح آنرا برای من تصریح بنماید مختصراً آن سه فقره موادی که در تذکره ۲۶ شهر حال من مصرح شده بود عیناً بظهران تبلیغ شده اگر چه چند کلمه اضافه شده است مبنی بر اینکه تعیین مبلغ خسارت و ترتیب تادیه آن پس از تمکین دولت ایران به سه فقره تقاضاها قرار داده خواهد شد و عین مبلغ مصارف قشون کتی در آنوقت معین خواهد شد دولت روس برای تادیه فوری اصرار نخواهد نمود و تقاضاهای خود را هم زیاده تر نخواهد نمود او خواهش من را در باب بکلی تعیین نمودن وقت یا حتی تطویل مدت مهلت رد نمود و اظهار داشت که در باب یک هفته یا ده روز توقف قشون در قزوین هم نمی تواند بمن اطمینان بدهد من اصرار نمودم که اگر دولت ایران به مسیو پکلوسکی اطلاع داد که چنانچه دولت روس مدت زیادتری بانها برای تعمق در این موضوع مهلت بدهد حاضر هستند که تقاضاهای مزبور را موجه بدانند البته یک همچو مهلتی بانها باید داده بشود مسیو نراتوف جواب داد که این محال است او اظهار داشت اگر احیاناً دولت ایران اطمینان نامه کتی بسپارد که سه فقره تقاضاها تمکین خواهد نمود او ۱۵ روز دیگر بانها مهلت خواهد داد که ترتیبات راجعه بانفصال مستر شوستر از قبیل مسئله تادیه خسارت او و غیره را بدهند او نیز وعده داد که برای تسلیات

تلگرافی دادن در باب پیشرفتن قشون از رشت بقزوین تا روز شنبه
تحمیل خواهد کرد پس از آن بنا بخواهش من آن جناب به
رئیس الوزراء تلفن کرد و برای ملاقات من با او وقت خواست و
جناب معظم له جواب داد که او فوراً من را خواهد پذیرفت

من آنچه را که بمسیو زاتوف گفته بودم با همان مبالغه به
مسیو گوگفت سف تکرار نمودم و بان جناب اصرار نمودم که نظر
به منافع معاهده انکلیس و روس در قبول خواهشات شما بیشتر
موافقت بنماید چون من تصور کردم اطمینانیکه مسیو زاتوف بمن داده
بود تا آن حدیکه من میل داشتم مکفی نبود آن جناب اظهار
داشت البته دولت انکلیس در این واقعات جدیده در ایران نسبت
سهل انکاری می نمایند چون وقایع مزبور مستقیماً باها ضرری
نرسانده ولی دولت روس که مقاماتش در این موقع تضحیح شده
نمی تواند ان سهل انکاری را بنماید یگانه طریقی که بتوان بدولت
ایران خاطر نشان نمود که با دولت روس این نوعها نمیتوان سلوک
نمود همین پیشنهاد التیاتوم است و خواستن جواب فوری آن و مایوسی
آنها از امکان اصلاحی دولت روس از طریق پیشنهاد دوفقره
تقاضاهای اساسی که ملایم تر بود انتفاعی حاصل نموده و انقدر
برای جواب معطل شد تا قشون برشت رسید

من اظهار داشتم نظر باسترخای خاطریکه حالا در باب واقعه اولی برای
دولت روس فراهم گردیده بایستی که این التیاتوم ثانوی را به نحو

کین تری ابراز نمایند میو کو کفسف جواب داد در جلسه هیئت وزراء که التیماتوم ثانوی مسوده شد تقاضاهائی که باید پیشنهاد بشود بمنتها درجه کاسته شده است و او می تواند بمن اطمینان بدهد که دولت روس هیچوجه قصد اشغال طهران را ندارد و اگر وزیر امور خارجه انگلیس بتواند دولت ایران را متقاعد به تمسکین بنماید و باینواسطه زحمت حکم جلو رفتن قشون را از دولت روس ساقط بنماید موجب نهایت تشکر او خواهد شد

ازعنوانات من آن جناب ملتفت شد که غرض شما اختصاصاً اصل تقاضاهائست بلکه طریقه پیشنهاد آن و وضع تحمیل بدولت ایران است جناب معظمله اظهار نمود که اگر او شخصاً بخواهد در باب مواد مختلف مسطوره در تلگرافات شما تأمینات قطعی بدهد محتمل است سو تفاهم همکاران خود بشود و بنا بر این سواد تلگرافات مزبور را از من خواست که با همکاران خودش در آن مواضع مشورت بنماید آن جناب اظهار نمود که در جلسه فردا عصر هیئت وزراء آنرا موضوع بحث قرار داده و رأی قطعی آنها را بتوسط میو زاتوف بمن اطلاع خواهد داد

در ضمن صحبت ما میو ککوئسف اظهار داشت در موضوع خسارت قشون کشی عقاید عامه روسها بر این است که اگر دولت ایران عمداً باعث مداخله قشونی بشود باید از عهده بخارج قشون کشی برآید همین قدر که از طرف دولت ایران اطمینان صحیحی داده

بشود که مسارف اعزام قشون را خواهند پرداخت جناب معظم الیه
راضی شده و در باب ترتیب تادیبه آن اینقدرها تشدد نخواهد نمود
با اینکه جناب معظم له تشریحات من را در باب تطویل مدت مهلت
و توقف یک هفته یادم روز قشون در قزوین نحو مسامت و آرامی
اصفا نمود معذالک بهیچوجه خود را تفویض نمود
امروز صبح سواد بفرانسه تلگرافات شمارا برای مسیو ککو تسف
فرستاده و مکتوب خصوصی هم بان جناب نوشتم مبنی بر اینکه
امیدوارم آن جناب نفوذ مقتدره خود را در متقاعد نمودن هیئت
وزراء بکار خواهد برد که در موافقت بنوع مناسبی با خواهشات
شما رأی بدهند (جارج بچنن)

(نمره ۱۸۶)

تلگراف سر جارج بارکلی به سرادوارد کری (واصله در ۳۰ نوامبر)
طهران ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذیحجه ۱۳۲۹
ویس قونسول انگلیس از رشت خبر میدهد که الحال ۱۹۰۰ نفر
قشون روس در رشت هستند از قراریکه باو مشهود شده ۷۰۰
نفر دیگر هم دیروز از انزلی حرکت نموده و دو دسته قورخانه
دیگر هم تاحال وارد شده

(نمره ۱۸۷)

تلگراف سر جارج بارکلی بسر ادوارد کری (واصله در ۳۰ نوامبر)
طهران ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذیحجه ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف دیروز من - پیغامی الان از طرف دولت ایران
 بمن رسیده مبنی بر اینکه دولت ایران انقدر که به عبارت اخیر
 مندرجه در مراسله مسیو پکلووسکی اهمیت میدهد به اصل التیماتوم
 اهمیت قرار نمیدهد چونکه می‌ترسد عنوانات اخیره بابت پیشنهاد
 هر نوع تقاضای دیگر را که دولت روس میل داشته باشد مفتوح بدارد
 و حتی ممکن است پیشنهاد یک تقاضائی بنماید که هر نوع حکومتی که
 مناسب حال دولت روس باشد در ایران تاسیس بشود

(نمره ۱۸۸)

تلگراف سرجارج بارکلئی بسرادوارد کری (واصله در ۳۰ نوامبر)
 طهران ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذیحجه ۱۳۲۹
 دولت روس الحال بوزیر مختار خودش امر نموده بدولت ایران اعلام
 بدارد که بمحض اینکه (۱) قسمت ابتدائی ماده اول التیماتوم بموقع
 اجرا گذارده شود و (۲) دولت ایران تعهد بنماید که قسمت ثانی
 ماده اول و ماده دوم را اجرا بنماید و وعده پرداخت خسارت را
 بنماید قشون روس بازگشت خواهد نمود تعیین مبلغ خسارت
 و ترتیب تأدیه آنرا محول بمذاکرات بعدها خواهند نمود

(نمره ۱۸۹)

تلگراف سرجارج بارکلئی بسرادواردگری واصله ۳۰ نوامبر
 طهران ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذی قعدة ۱۳۲۹
 وزیر مختار روس الان بوزیر امور خارجه اطلاع داد همین قدر که

سه فقره شرایط را (بخویکه در تلگراف قبل از این خودم تصریح شده دولت ایران قبول نمایند قشون روس عودت داده خواهد شد) بعد از اطلاع مزبور وزیر امور خارجه من را ملاقات نموده و در باب شروط و تشریحات مندرجه در مراسمه وزیر مختار روس صحبت نموده و از تشویش خاطری که بواسطه آن برای دولت ایران حادث شده من را مستحضر داشت آن جناب اظهار داشت که چون از وزیر مختار روس اطمینان حاصل نموده شخصاً در این موضوع دیگر تشویش ندارم آنجناب مدت مهلت خیلی اهمیت قرار داده و گفت محال است که در عرض مدت مزبور بتوان تمکین به تقاضاها نمود . رأی مجلس بکلی با قبول تقاضاهای مزبور متضاد است و طبیعتاً از برای من غیر ممکن است بتوانم تصور این را هم بکنم که تا فردا برای اکثریت مجلس غلبه حاصل نمایم جناب معظم الیه نیز اظهار داشت که من همیشه بانهایت صمیمیت مشتاق بودم که روابط با دولت روس را مستقر بدارم باضافه اظهار نمود امیدوارم که دولت روس این تاخیر را هم بهانه از برای پیشنهاد يك مقدار تقاضاهای دیگری قرار ندهد

(نمره ۱۹۰)

تلگراف سر بجن . سر ادوارد کری (واصله در ۳۰ نوامبر)

سن پترزبورغ ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذیحجه ۱۳۲۹

مسیو ترانوف تا الان که ساعت ۷ بعد از ظهر است هنوز در جلسه هیئت وزراء است ولی مسیو کلم شرح ذیل درین نکاشته است . وزیر مختار روس

مقیم طهران اطلاع داده شده است که اگر دولت ایران در عرض ۴۸ ساعت مهلت خود همین قدر بنویسد که سه فقره تقاضاها را رسماً قبول نموده و انفصال مستر شوستر و مستر لکفر حتمی الوقوع است دولت روس آنرا جواب مطلوب محسوب خواهد داشت . چون ترتیبات انفصال مستر شوستر مدتی وقت لازم خواهد داشت بوزیر مختار روس اجازه داده شده که هر اندازه وقتی که او برای انجام ترتیبات اذتمام عمل شوستر لازم میداند بدوات ایران مهلت بدهد در موضوع خرج قشون کثی هم همین قدر کافی خواهد بود که دولت ایران تعهد بنماید که پس از تعیین نمودن ما مبلغ آن را قرار تادیه آنرا بدهد . اگر جواب مرضی داده بشود قشون از رشت تجاوز نخواهد نمود ولی عودت آن بروسیه فقط وقتی واقع خواهد شد که عمل مستر شوستر بکلی خاتمه پذیرفته باشد

(شماره ۱۹۱)

تلگراف پچین بسراودادگری واصله در ۳۰ نوامبر

سن پترزبورغ ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذی حجه ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف سابق امروز من — چون کفیل وزارت امور خارجه نمیتوانست من را بپذیرد من مکتوب خصوصی باو نوشتم مبنی بر اینکه در مراسله که بمن نوشته شده هیچ ذکری از توقف زیادتر قشون در قزوین نشده و در باب رجعت قشون آن طوریکه من خواسته بودم اظهار نشده . شرح ذیل جواب از طرف اوست . در باب توقف

قشون در قزوین رأی داده شده است که لازم است بقشون امر بشود چند روزی در قزوین توقف نمایند ولی تعیین مدت توقف آن نخواهد شد

کمان میکنم ما اتقدر وقت بعدها داشته باشیم که اگر لازم بشود در این خصوص مذاکره بنمائیم

در باب بازگشت قشون ما برای من مشکل است که جواب صریحی بشما بدهم چون حرکت آن بطرف داخلی خاک ایران بسته به پیش آمد ترتیبات خواهد بود *عجالة ما قصد می‌داریم* که تقاضاهای دیگری سوای تقاضای سابقه پیشنهاد بنمائیم ولی اگر ما مجبور بشویم که سرام خود را بقوة جبری بموقع اجرا بگذاریم محتمل است تقاضاهای ما زیادتر بشود

(نمره ۱۹۲)

تلگراف سراد وارد گری به سر جارج بار کلی

وزارت خارجه ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ ذیحجه ۱۳۲۹

من بوزیر مختار ایران گفتم که ما در این موضوعات با دولت روس مشغول مذاکره هستیم ولی هیچ سعی از مسترد داشتن روس سه فقره تقاضاهای خود را نمی‌توانیم میان آورد و اگر باین تقاضاها فوراً تمکین بشود در باب شرح و بسط آن ممکن است بعدها بطریق مودتانه ترتیبی داد ولی تاخیر در تمکین بدون کفایت باعث پیشرفت قشون روس خواهد بود

شما به همکار روس خودتان و وزیر امور خارجه ایران اطلاع بدهید
(نمره ۱۹۳)

تلگراف سرادوارد کبری به سر بچن
وزارت خارجه ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱
شرح تلگراف امروز من به سر جارج بارکلی را بکفیل وزارت
امور خارجه اطلاع بدهید

من امروز در پارلمان بیاناتی نموده و باریک بودن موقع را تصدیق
نموده و اظهار داشتم که با دولت روس در این باب باید مذاکره
نمود بعد از تمکین دولت ایران به سه فقره تقاضاهای روس
لازم خواهد بود که دولت روس در باب تسهیل استخدام اتباع خارجه
که لازم بشود با امامیت بنماید و همچنین در تسهیل وسائل يك استقراری
برای دولت ایران

(نمره ۱۹۴)

تلگراف سر جارج بارکلی به سرادوارد کبری (واصله در غره دسامبر)
طهران غره دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ ذیحجه ۱۳۲۹
امروز صبح علاء الدوله مقتول شد باینواسطه و بواسطه التیام
دولت روس طامراً يك هیجانی در شهر بروز نموده

(نمره ۱۹۵)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کبری (واصله در غره دسامبر)
طهران غره دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ ذیحجه ۱۳۲۹

امروز صبح در مجلس متفقاً رأی داد که کلیه تقاضاهای روس رد بشود
(نمره ۱۹۶)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واسله در غره دسامبر)
طهران غره دسامبر ۱۹۱۱

امروز در تمام روز هیجان کلی در شهر جاری بود بانمایشات بسیار
بر علیه روس محل تردید نیست که علاء الدوله هم بواسطه متحد
بودن با روس مقتول شده

(نمره ۱۹۷)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واسله در غره دسامبر)
طهران غره دسامبر ۱۹۱۱

بعد از آنکه مجلس تقاضاهای روس را رد نمود وزیر امور خارجه
استعفا داد

(نمره ۱۹۸)

تلگراف سر یچمن به سر ادوارد کری (واسله در غره دسامبر)
سن پترزبورغ غره دسامبر ۱۹۱۱

(شرح مختصر مکتوب ذیل مورخه ۴ دسامبر در غره دسامبر
تلگرافها بخابره شده) من در غره شهر حال مسیو زاتوف را
ملاقات نموده و از او اطمینان حاصل نمودم که چنانچه شما در تلگراف
۳۰ نوامبر خودتان خواستار شده بودید دولت روس حتی القوه سعی
بنماید که موجبات تسهیل را برای انتخاب مستخدمین جدید خارجه در

ایران فراهم نماید آن جناب پس از آن بمن اطلاع داد که مجلس از تمکین بتقاضاهای روس بکلی امتناع نموده و نیز اظهار داشت که خود آن جناب هم هیچ انتظاری نداشته که تقاضای مزبور دفعه قبول بشود ولی امید اینرا داشته که ایرانیان بعوض مسدود نمودن ابواب تمام مذاکرات دیگر فقط بجواب ندادن به یادداشت روس قناعت خواهند نمود نظر بوعده که آن جناب بمن داده بود؛ حکم پیش رفتن قشون از درشت تا فردا بعد از ظهر مخایره نخواهد شد و چند روزی هم قشون در قزوین توقف خواهند نمود

حالیه هیچ نوع امید تمکین نمودن دولت ایران بتقاضاها نیست مگر اینکه بتوان مجلس را از میان برداشت آن جناب مطمئن نبود که آیا مشروطه بنایب السلطنه این قدرت را داده است که بتواند مجلس را منفصل کند یا خیر

در ضمن صحبت که امتدادی حاصل نمود من يك مرتبه دیگر بان جناب مبالغه نمودم که اشغال طهران حتما باعث وقوع اختلالهای مهم خواهد شد و نتیجه آن بروز واقعات جدید خواهد بود که هر يك بجای خود اسباب پیشنهاد تقاضاهای جدید دیگر خواهد شد

قشون روس در بدو ورود خودشان بطور ان هیئت دولت منظمی در مقابل خود نخواهند دید که با آن طرف بشوند و از آن طرف محتمل است شاه مخلوع هم این موقع را غنیمت شمرده و بجواید از این انقلاب انتفاعی حاصل نموده و خود را مجدداً بر تخت سلطنت برقرار نماید

به این شق اخیر یعنی جلوس محمد علی میرزا مجدداً برتخت چنانچه سابقاً هم یکدفعه بجنابعالی اظهار داشته‌ام بهیچ نحوی دولت انگلیس راضی نخواهد شد. آنجناب بمن اطمینان داد که دولت امپراطوری روس بهیچوجه من الوجوه به شاه مخلوع تقویت نخواهد کرد. پس از آن من خاطر آنجناب را متذکر نمودم که اگر دولت روس در باب مسائلی که بادولت ایران در میان است بی اندازه فشار وارد بیاورند دولت انگلیس را باین واسطه دوچار مشکلات بسیار خواهند نمود و از آن جناب خواهم نمودم که این مسئله را منظور داشته باشد. مسیو زرافت جواب داد که مقام دولت روس باید بدرجه عالی نگاهداشته بشود. روزنامهجات دائماً بدولت روس میتازند که چرا درتسویه این مطالب قدرت کافی بروز داده نمیشود ولی دولت اقدامات خود را محدود بحدی که قطعاً لازم است نموده آنها برای انجام مقصودی که الان ذکر شد یعنی حفظ مقام روس (جارج پینن)

(نمره ۱۹۹)

(تلگراف سرادواری بزر پینن)

وزارت خارجه ۱ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ ذی حجه ۱۳۲۹ رجوع بتلگراف ۳۰ نوامبر شما — نهایت اسف را دام که دولت روس مدت طولانی تری بدولت ایران مهلت نداده. سوای این يك فقره که سایر تعلیقاتی که مسیو پکلووسکی داده‌اند بنظر من مرضی است. شاید وزیر مختار مزبور بموجب این تعلیقات بادولت

ایران مذاکره نموده باشد . چون لازم است در باب عملیات دولت روس و شرایطی که دولت مزبور برای عودت دادن قشون خود مقرر نموده من در پارلمان بیانات صریح بنمایم شما باید از وزیر امور خارجه استعلام بنمائید که آیا ممکن است من در پارلمان تصریح بنمایم که کلیه این تعلیمات از چه قرار است یاخیر . باضافه شما باید اطمینان قطعی صریح بنخواهید که کتباً بیان بنمایند اصل مقصود دولت روس از این اقدامات چیست و حدود اقدامات خود را هم معین بنمایند چون برای تسکین اضطرابی که در باب معاهده روس و انگلیس حادث است يك همچو اطمینانی لازم است

(نمره ۲۰۰)

(مکتوب سرادواری بگری سرپین)

وزارت خارجه ۱ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ ذی حجه ۱۳۲۹
 آقا — تلگرافی جناب عالی مورخه بیست و ششم شهر جاری راجع
 به مذاکره شما با وزیر امور خارجه روس در باب تقاضای دولت روس
 از دولت ایران و اعزام قشون برای اجرای آن واصل گردید . من
 عنوانات جناب عالی را بمسئولین در این موقع پسندیدم و از اطمینانی
 که آنجناب بشهادت داده است که دولت روس در خیال اشغال هیچ نقطه
 از خاک ایران نیست رضایت حاصل نموده و بمخاطر خود صبردم
 (ادواری گری)

(نمره ۲۰۱)

(تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری واصله در ۲ نوامبر)

طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ ذی حجه ۱۳۲۹
دیروز در قتل دو نفر از مرتجعین مجاهده شد و کلوله یکی از آنها کار
گر نشده و منجر بقتل در شکلی او گردید ولی یکنفر دیگر مقتول شد
رئیس خبازان را هم که مظنون باحتکار و تضییق گندم بود دیروز
مقتول نمودند . نرخ نان در ترقی است و احتمال بروز بلوا برای نان
می رود شوستر هم که در جمع آوری مالیات جنسی برای رفع احتیاجات
پایتخت مشغول اقدامات مجیدانه بود از دیروز در این عمل سستی بروز داده

(نمره ۲۰۲)

(تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۲ دسامبر)

طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱
قونسول انگلیس از رشت خبر میدهد که کلیه غده قشون روس در
رشت حالیه ۳۵۰۰ نفر رسیده و در رشت و اتزلی برای تصاحب منصب و
قشون خانه هارا ب مدت یکسال و متجاوز از یکسال اجاره مینمایند

(نمره ۲۰۳)

(تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۲ دسامبر)

طهران دوم دسامبر ۱۹۱۱
دیروز وزیر امور خارجه ایران شفاهاً بوزیر مختار روس اطلاع داد
که مجلس تقاضای روس را رد نموده ولی از قرار معلوم دولت
ایران در صدد تدارك مراسله هم هست

(شماره ۲۰۴)

تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۲ دسامبر)

طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ ذی حجه ۱۳۲۹

(التیام روس)

مرحمت فرموده رجوع بتلگراف ۳۰ شهریماضی من بنمائید — وزیر
مختار روس امکان پیشنهاد تقاضاهای دیگر را استغنا نمی نماید مشارالیه
بمن اطلاع میدهد که اطمینان او بوزیر امور خارجه ایران فقط
مبنی بر این بوده که اگر دولت ایران در عرض چهل و هشت ساعت
تکین بتقاضاهای روس بنماید تقاضای دیگری نخواهد شد

(شماره ۲۰۵)

تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۲ دسامبر)

طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱

شرح ذیل را امروز قنصل انگلیس از رشت بخابره نموده :-
قریب صد نفر قشون دیشب از اتزلی وارد رشت شدند و هشتصد نفر
دیشب بطرف قزوین حرکت نمودند .

(شماره ۲۰۶)

تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در دوم دسامبر)

طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱

سردار اسعد دیشب از اروپا وارد اتزلی شد

(نمره ۲۰۷)

تلگراف سرچارج بارکلی بسرادواردگری واصله ۲ دسامبر
 طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱

در يك مکتوبی که مستر شوستر بوزیر امور خارجه نوشته و من
 امروز ملاحظه نمودم مستر شوستر اشعار داشته بجه که لایحه او بخریده
 تايمز در آن مندرج است نه او بطبع رسانیده و نه در طهران توزیع نموده
 سواد انگلیسی مکتوب مزبور را بعضی از دوستان خود ارائه داده
 و تقریباً دوازده نسخه یا بلکه زیاده از آن را در ایران برای بعضی از
 دوستان ایرانی خودش فرستاده (من شخصاً از او خواهش نمودم
 يك نسخه از آن را برای من بفرستد) بعضی از دوستان ایرانی او از او
 سؤال نموده بودند که آیا او مخالفتی در بطبع رسیدن آن مکتوب در ایران
 خواهد داشت یا خیر و او جواب داده بوده است در فهمیدن عموم مردم
 مندرجات مکتوب علنی که او پروژنامه تايمز نوشته او البته مخالفتی
 در طبع نخواهد داشت

(نمره ۲۰۸)

تلگراف سرچین بسرادواردگری (واصله در ۲ دسامبر)

شرح مختصر مکتوب ذیل مورخه ۴ دسامبر در ۲ دسامبر تلگرافاً
 بخابره شده - سن بطرزبورغ ۲ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ ذی حجه ۱۳۲۹
 من مسیو تراٹوف را در دوم شهر حال ملاقات نموده و در موضوع
 تلگراف غره شهر حال شما با او مذاکره نمودم . من از آنجناب

سؤال نمودم آیا وزیر امور خارجه انگلیس میتواند در پارلمان ذریاب
دوقمره مراسم که یکی از مسیو کلن در ۳۰ نوامبر و یکی از خود
آنجناب بمن رسیده توضیحات بدهد (شرح مکتوب مسیو کلن را
در ۳۰ نوامبر تلگرافاً خبر داده‌ام و سواد مراسم مسیو زراتوف را
در طی مکتوب ۲۹ نوامبر خودم ارسال نموده‌ام) من توجه مخصوص
آنجناب را بعبارت سوم و چهارم مراسم خودش معطوف نمودم
که در تلوان اطمینان قطعی بی داده شده که دولت امپراطوری
روس قصد ندارد اخلالی در مقام واستقلال دولت ایران وارد نماید
واقدمات قشونی هم که مشغول هستند فقط بطریق سطحی است و هیچ
تصدی در باب نقض مواد معاهده روس و انگلیس راجع ایران در
نظر ندارند پس از قرائت مکتوبات متمدده مزبوره مسیو زراتوف
اظهار داشت که شما در متمسک شدن به مراتب مندرجه در این
مراسلات آزاد هستید . آنجناب اظهار داشت که تعلیمات مسیو
یکلوسی که در مراسم مسیو کلن مسطور بوده بعد از رد شدن
تقاضای روس دیگر تری ندارد و در باب مکت قشون در قزوین
که در مراسم خود آنجناب مسطور بوده او میتواند بمن بگوید که فرمانده
قشون امر شده که از قزوین تجاوز نکند تا دستور العمل ثانوی یا از
سن پترزبورغ یا از طهران از سفارت روس باو داده شود آنجناب
اظهار داشت بهر صورت نمیتواند تعهد بکند که قشون در قزوین
توقف خواهد نمود چونکه اگر در طهران بی نظمی یا بلوایی بروز نماید

ممکن است لازم بگردد که بشون حکم بشود برای حفظ سفارت
 فوراً بطهران بروند . پس از آن سؤال نمودم آیا آن جناب میتواند
 يك اطمینان مقطوع تری بمن بدهد که اگر احیاناً بنا بشود
 دولت روس تقاضاهای دیگری پیشنهاد نماید آن تقاضاهائی که بالاخره
 باید پیشنهاد بشود از چه قرار خواهد بود و بعد از مقداری مذاکره
 دیگر شرح ذیل را که من نوشتم و به آنجناب ارائه دادم پسندید :
 « چنانچه بواسطه پیش آمدهای غیر منتظره لازم بشود که
 تقاضاهای دیگری پیشنهاد بشود آن تقاضاها از مسائلی که انتفاع
 مخصوصی برای دولت داشته باشد تجاوز نخواهد نمود مثلاً از قبیل
 قطع و فصل شدن مطالب معوقه دولت روس که در سوابق ایام موضوع
 بحث واقع شده یا از قبیل مسائل دیگری که در منطقه روس منافع
 اختصاصی دولت روس را حاوی باشد خواهد بود که خدشه در
 مسائلی که منافع پلتیکی عمومی را داراست وارد نماید» (جارج پچین)
 (نمره ۲۰۹)

تلگراف سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی

وزارت خارجه ۲ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ ذیحجه ۱۳۲۹

(تعیین مازور استکس با استخدام دولت ایران)

در تاریخ ۲۲ شهر ماضی تلگراف ذیل بحکومت هندوستان

مخابره شده است :-

استکس هر ضحالی بدولت انگلیس نموده و استدعای تجدید نظر

شدن در رأی مقطوعه دولت را کرده بنا بر این دولت انگلیس نهایت شعف را حاصل خواهد نمود اگر شما به استکس اطلاع بدهید که دولت انگلیس تصور میکند اولین وظیفه يك صاحب منصب رسمی دولت انگلیس اطاعت اوامری است که از طرف دولت بلو شده و بدیخمت از قبول استخدام دولت ایران باید امتناع نماید دولت انگلیس کناره جستن او را از استخدام دولت ایران لازم میدانند و هر مسؤلیتی از این کناره نمودن او ظاهر بشود بمهده خود میگیرند علت مصمم شدن دولت انگلیس بر رد استعفای او سابق بر این مفصلاً برای او توضیح شده این تلگراف راجع بتلگراف ۲۱ نوامبر شماست

(نمره ۲۱۰)

تلگراف سر ادوارد کری سر جارج بارکلی

وزارت خارجه ۲ دسامبر ۱۹۱۱

نظریه سبک رفتار شاه مخلوع در زمان ماضی دولت انگلیس هیچوجه من الوجوه نمیتواند او را مجدداً بسمت سابق بشناسد

(نمره ۲۱۱)

تلگراف سر ادوارد کری سر یچن

وزارت خارجه ۲ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ ذیحجه ۱۳۲۹

عنوانی را که در باب شاه مخلوع نموده اید (چنانچه در تلگراف غره دسامبر شما مسطور شده است پسندیدم من از این مشموم که کفیل وزارت امور خارجه هم با این عنوان یا شما موافقت نموده

با کمال جدیت بر من معلوم است که قشون روس طهران را اشغال نخواهند نمود مگر در صورت منحصر بودن چاره و تقاضاهای جدید مبسوط‌تر دیگری بتوسط آنها پیشنهاد نخواهد شد این خیلی مهم است و امیدوارم چنانچه پیشنهاد تقاضاهای جدیدی را لازم بدانند بدو با دولت انگلیس شور خواهند نمود خطر آنکه من پیش بینی می نمایم این است که دولت مزبور تقاضاهای جدیدی پیشنهاد نمایند که نه قبول شدنی باشد و نه با معاهده انگلیس و روس موافقت داشته باشد و مدافعه از آن در محضر پارلمان برای من میسر نباشد

(نمره ۲۱۲)

مراسله سرادوار دگری به سر بیچن

وزارت خارجه ۲ دسامبر ۱۹۱۱

آقا - امروز در باب تشویش خودم راجع بایران خیلی سخت با

کنت بن کندرف صحبت نمودم

من اظهار نمودم ابتدا به ساکن بدبختانه دولت روس مبنای التیاتوم

خود را مسئله اموال شعاع الساطنه قرار داده که نسبت چندان جالب

اهمیت نبوده و دعوی دولت روس در این موضوع چندان شدیدت

نهی نمود من نیز اظهار تاسف نمودم که پس از تمکین دولت

ایران به دو فقره تقاضاهای اولی راجع باموال مزبور قشون روس

عودت داده نشده راست است که در تمکین نمودن دولت ایران

چند روزی تاخیر شد ولی مقدمائیم که دولت روس در عملیات خود
 قرار داد چندان پسندیده نبود
 اکنون سه فقره تقاضا پیشنهاد شده در باب دو فقره اولی که
 راجع بمستر شوستر و تعیین مستخدمین خارجه در آتیه است من
 نمی توانم مخالفتی بنمایم چون مستر شوستر نصایحی را که ما بتوسط
 وزیر مختار طهران خودمان با او نمودیم رد نموده و ما را بوضع غیر مطلوبی
 مبتلا نموده بود و ترتیب دادن یک قرار می با دولت ایران در باب مستخدمین
 خارجه لازم بود حتی از نقطه نظر دولت انگلیس هم برای اینکه
 دیگر ما مبتلا بیک همچو وضعی که شوستر ما را دچار نموده بودند شویم
 ولی بنظر من بهتر این بود که از دولت ایران درخواست بشود
 که وعده بنماید من بعد بدون مشورت با سفارتین دولتهای روس و
 انگلیس اتباع خارجه را باستخدام خود نپذیرد نه اینکه دولت ایران
 ملزم بشود که رضایت دولتهای را اتخاذ بنماید ولی باز این مسئله هم
 نسبتاً صورت صحیحی دارد

اما من از مطالبه خسارت قشون گسی نمودن دولت روس متاسفم
 خسارت تجارقی دولت انگلیس خیلی بیشتر از خسارت تجارت دولت
 روس بوده در حقیقت بواسطه سد ابواب تجارت انگلیس در جنوب
 تجارت روس در شمال منتفع شده برای استقرار نظم در جنوب
 وجود پول بسیار لازم است و مطالبه خسارت قشون گسی نمودن
 دولت روس در این موقع برای امید استقرار نظمی که در جنوب

برای تجارت انگلیس لازم است بی نهایت مضر است چون این تقاضا پیشنهاد شده است دولت ایران ناچار باید در جواب آن بگوید " بله " ولی من گمان میکنم یا برای تادیبه آن نباید فشار وارد بیاید یا بعدها بیک نوعی با یک مسئله نافع دیگری معاوضه بشود

پس از آن من بسفیر کبیر روس اصرار بلیغ نمودم که قشون روس نباید بطهران برود مگر اینکه بکلی چاره منحصر بشود و دولت روس دیگر هیچ نوع تقاضاهای باین سختی بدون مشورت با ما نباید پیشنهاد بنماید اگر دولت روس آمال خود را بهمین تقاضاهای حاضره محدود بنماید و بدون منحصر شدن چاره قشون خود را وارد طهران بنماید گمان میکنم بتوان این مشکلات موجوده را بیک نحوی مرتفع نمود آنوقت ما ممکن است یک دولت ایرانی در برابر داشته باشیم که ملتفت شده است باید بطریق خوش و بسبک صحیحی حکومت بنماید که منافع دولت روس همیشه منظور باشد نه اینکه با دولت مشارالیها مخالفت بنماید ما هم میتوانیم همچو دولتی را بوسیله مستشارهای خارجه تقویت نموده و اسباب تسهیل استقراضی هم با شرایط مطبوعی برای او فراهم بنمائیم امورات ایران آنوقت بهتر از آنچه تا حال بوده خواهد شد ولی حالیه ما موقع بسیار باریک و مهمی را طی می نمائیم و بیم آن است که دولت در سن بطرز بورغ ملتفت نباشند که چه روش مهمی در پیش است و چه اندازه احتیاط

لازم است که جلو گیری از انفصال بین دولتین بشود
(ادوارد کری)

(نمره ۲۱۳)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واسله در ۳ دسامبر)
طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ ذیحجه ۱۳۲۹
تأییدات ضد روس دیروز امتداد داشت مجاهدات بعمل آمده که
امتنه و معاملات روس تحریم بشود

(نمره ۲۱۴)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واسله در ۳ دسامبر)
طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگراف غره دسامبر من - وزیر امور خارجه استعفاي
خود را مسترد داشته چون باو اطمینان داده شده که رد نمودن مجلس
تقاضاهای روس را دلائل به نسیب اعتماد مجلس از شخص او ندارد

(نمره ۲۱۵)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واسله در ۳ دسامبر)
طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگراف ۲ دسامبر شما - دیروز تلگرافی بهمان مضمون
که شما خواسته بودید از حکومت هندوستان بمن رسید و من هم
به استکس ابلاغ نمودم

(نمره ۲۱۶)

تلگراف سرچارچ بارکلی بسرادوارد کوی (واسله در ۳ دسامبر)
طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱

(شرح مکتوب ذیل مورخه ۳ دسامبر در همان تاریخ تلگرافاً مخابره شده) آقا - در ذیل تلگراف غره شهر حال خودم باکمال افتخار ترجمه جواب دولت ایران به التیاتوم روس را لفاً ارسال میدارم و نیز راپورت مختصری از جلسه که صبح غره شهر حال برای مذاکره درباب التیاتوم تشکیل رفت ارسال میدارم با وجود اینکه روز مزبور روز جمعه بود ولی تعطیلی عمومی در همه شهر دایر است بهر حال نتیجه جلسه مزبور رأی متفق در رد تنازاهای روس بود پیغام مندرجه در تلگراف ۳۰ شهر ماضی شمارا دو ساعت قبل از ظهر همان روز جلسه بوزیر امور خارجه تبلیغ نمودم و در موقعی که آن جناب در جلسه مجلس برای التیاتوم حضور داشته باو رسانیده شد ملاحظه خواهید نمود که از مفاد آن ابلاغ مجلس را مستحضر نموده (چارج بارکلی)

(سواد مراسله و ثوق الدوله بمسیو پکلووسکی)

طهران ۲ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ ذیحجه ۱۳۲۹

جنابا - در جواب مراسله نمره ۱۵۸ جنابعالی مورخه ۲۹ نوامبر باکمال احترام زحمت افزا میشود پس از آنکه دولت اعلیحضرت امپراطوری بتوسط جنابعالی در تحت مراسله نمره ۱۵۶ بجزئی تقاضاها

در موضوع ضبط اموال شماع السلطنه بدولت ایران پیشنهاد نمود با وجود اینکه دولت ایران مقدمتاً بوسیله پیغام شفاهی حقیقت امر و منظور خود را از اقدام در ضبط اموال بجناب عالی اطلاع داده بود و در صورتیکه قبل از وصول مراسله جنابعالی کابینه در بجران بود مع ذلک دولت ایران اقدامات جدی سریع بروفق روابط و داد بعمل آورده و محض استحکام مبانی اتحاد و حسن روابط از طرف این دولت لازمه مجاهدت برای موافقت با تقاضاهای دولت روس بروز داده شد ما تصور می نمودیم که این نیت حسنه و مقاصد مصلحانه از طرف ما باعث مرتفع شدن هر نوع رنجش و تسکین خاطر دولت روس خواهد شد و بهمین جهت اقدام بان نمودیم ولی برخلاف این انتظارات ما در صورتیکه در مراسله نمره ۱۵۶ جنابعالی هیچ تعیین وقتی برای تمکین به تقاضاها نشده بود و دولت اعلیحضرت امپراطوری هم از بجران کابینه مستحضر بود و با وجود اینکه نه در مراسله مزبوره و نه بوسیله پیغام شفاهی هیچ اخطاری نشده بود که اگر دعویات مزبور رد بشود دولت روس قشون وارد خواهند نمود غفله خبر دادند که روابط قطع است و قشون هم اعزام شده و باوصف اینکه بر جنابعالی مشهود شده بود که اعزام قشون برای تمکین نمودن به تقاضاها است پس از تمکین هم امر به عودت آن نشده بدبختانه دولت روس حتی باین هم اقناع نشده و روابط و داد قدیمه را هم که همیشه آن سفارت محترم در مراسلات خود متکی بان پیشه منظور

و برقرار نداشته و حالا در مراسلهٔ نمرهٔ ۱۵۸ خودشان تقاضاهای دیگری بدولت ایران پیشنهاد می‌نمایند

فوق‌العاده بودن این تقاضاها واضح است بعضی از آنها که بالصراحه مخالف استقلال این مملکت است و باایغال مدتی که برای انجام آن معین شده بقدری قلیل است که طبیعتاً غیر ممکن است بتوان در عرض این مدت آنرا در تحت مذاقه و امعان نظر قرار داد و باینجهٔ ابواب بحث و شور هم در موضوع آن مسدود است

آنچه بیشتر از همه باعث تعجب است این است که در مراسلهٔ مزبور این تقاضاها مصرح شده : اولاً لزوم قطعی تأدیبهٔ خسارت و بعد اعمال جسورانهٔ مستر شوستر و اخیراً ارادهٔ صمیمانهٔ دولت روس در برطرف نمودن مبانی اختلال و استقرار روابط حسنه بر اساس و بنای مستحکمی و حال آنکه دولت ایران بهیچوجه در مسئلهٔ اعزام قشون روس اختلاطی نداشته

تا جبههٔ واقعی لزوم خسارت مشهود نشود و مادامیکه دولت ایران از فراهم نمودن موجبات استرضای خاطر دولت روس در موضوع جسارت مزبور امتناع ننموده هیچ جهتی برای شکایت دولت روس نمیتوان فرض نمود در صورتیکه جسارت مزبور بهیچوجه موضوع بحث دولتین واقع نشده و تحقیقات مقدماتی بعمل نیامده که معلوم بشود اصلاً واقیعت دارد یاخیر و درجهٔ واقعاتی بروز جسارت نسبت به آن دولت بهیه شده

لراده برطرف نمودن اختلافات و تاسیس روابط اتحاد بر مبنای
 مستحکمی نسبت به بیشتر مقرون بطریقه مصالحت و موافقت است
 پس از مقدمات فوق عطف توجه جنابعالی و دولت امپراطوری روس
 را به بیان واقع این مسئله درخواست می نماید و نظر به روابط مستحسنة
 بین دولتین و لزوم استقرار آن خواهشمندم که دولت ایران را از
 تمکین به این تقاضاها معذور بدارید و با کمال احترام خاطر آن
 جناب را مستحضر میدارم که دولت ایران حاضر است برای تغییر و
 تبدیل پیشنهادات سابق الذکر داخل گفتگو بشود و هر نوع پیشنهادی
 که مقرون بصحت و صواب باشد قبول بنماید (وثوق الدوله)
 (مذاکرات روز غره دسامبر ۱۹۱۶ در مجلس)

اعضاء کابینه که در آن جلسه حضور داشتند از قرار ذیل است : —
 مشیرالدوله وزیر معارف معاضد السلطنه وزیر است و تلگراف
 محتشم السلطنه وزیر عدلیه و وثوق الدوله وزیر امور خارجه
 وزیر امور خارجه از قرار ذیل نطق نمود : —

ظهر روز چهارشنبه ملخصی یادداشتی از سفارت روس بوزارت خارجه
 رسیده و اسکرچه آقایان وکلا از شرح آن مستحضرند ولی محض
 آگاهی عموم الحال هم آنرا قرائت می نمایم

پس از قرائت یادداشت دولت روس که حاوی سه فقره تقاضاها و
 ۴۸ ساعت مهلت دادن برای قبول آن بود و وثوق الدوله بیانات
 ذیل را نمود : —

بواسطه بعضی عنتها وزارت خارجه انتظار داشت که يك همچو تقاضائی پیشنهاد بشود و هم قبل از وصول یادداشتهم بعد از وصول آن مشغول اقدامات مجددانه شد ولی متاسفانه منتج بهیچ نتیجه نکرید چون يك قسمت یادداشت قدری مبهم است ما تصور نمودیم محتمل تقاضاهای دیگری هم متناقب این سه فقره تقاضای مندرجہ در این یادداشت پیشنهاد خواهد شد لهذا استیضاح نمودیم و اکنون با اطمینان داده شده که تقاضای دیگری پیشنهاد نخواهد شد بنا بر این کابینه قبول این سه فقره تقاضاها را تسویب می نماید بعلاوه لازم است اظهار بنمایم که ما شرحی هم بسفارت انگلیس نوشته و وساطت دولت انگلیس را خواستار شدیم ولی سفارت مزبور هم در جواب تسویب نموده که بدون تاخیر تقاضاها پذیرفته بشود حالا البته بر طبق رأی مجلس رفتار خواهیم نمود خطابه های متعدد بعد از آن شد و اگرچه عبارت آنها ملایم بود لیکن با قبول شدن تقاضاها بکلی مخالف بود و تقاضاها را با استقلال مملکت متباین میدانستند

متین السلطنه در تأیید رای کابینه (که ظاهراً قبل از وقت بایگدیگر تصدی نموده بودند) اظهار داشت او پیشنهاد می نماید بهیست دولت اختیار داده بشود که با تقاضای اول و ثالث موافقت بنمایند ولی تقاضای دوم را رد بنمایند چون آن با استقلال مملکت منافی است با این پیشنهاد فقط ۶ نفر توافق آراء نمودند

حاجی عزالمالک پس از مخالفت نمودن با قبول تقاضاها شرح ذیل را که معلوم است قبل از وقت حاضر نموده بوده پیشنهاد نمود پس از استماع بیانات هیئت دولت مجلس شورای ملی تقاضاهای دولت روس را با استقلال مملکت منافع میداند و بنا بر این ما نمی‌توانیم آن تقاضا را قبول بنمائیم از هیئت دولت تقاضا میشود که برای تصفیه این امر داخل مذاکرات بشوند ولی مذاکره در این موضوع در مجلس خاتمه پذیرفت پیشنهاد او متفقانه تصویب شد فقط رأی بحد آن داده شد

(شماره ۲۱۷)

تلگراف سر جارج بارکلی بمسرا دوارد گری (واحد در ۳ دسامبر)

طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ ذی حجه ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف مورخه امروز من - از قراریکه از مازور استکس مجموع شده مشارالیه به خزانه دار کل اطلاع داده است که رأی قطعی دولت انگلیس به قبول نمودن استعفای او تعلق گرفته

مستر شوستر اظهار نسیات اسف نموده است از اینکه رأی دولت انگلیس بر نسخ اجازه که بدو از خودشان به مازور استکس داده بودند قرار گرفته و اگر چه تعیین نمودن او مازور استکس را بفرماندهی زاندارم خزانه باطمینان همین اجازه بوده ولی گمان میکنند حالا مجبوراً کنترا تیرا که مازور استکس بنا به اجازه دولت انگلیس با خزانه داری بسته بوده نسخ بنماید

ماژور استکس بن اظهار نموده که او مصمم است بمحض فیصل دادن
امورات شخصی خود بطرف هندوستان حرکت نماید

(نمبره ۲۱۸)

تلگراف سرجارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۳ دسامبر)
طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱

دستسوار هندی که برای ملحق شدن بمستحفظین قونسولگری اصفهان
میرفتند در ۳۰ نوامبر در حوالی یزد خواست بایک عده ایلیاتیان مسلح
مصادف شده اند یکی از صاحب منصبان هندی موسوم به ماژور غلام
محمد برانش کلوله خورده ولی حالتش خوب است و زخمش خطرناک نیست

(نمبره ۲۱۹)

تلگراف سرجارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۳ دسامبر)

طهران ۳ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ ذی حجه ۱۳۲۹

وزیر مختار روس بن اطلاع میدهد که ۲۵ نفر قزاق از قزوین احضار
نموده که بمستحفظین سفارت ملحق بشوند

عجالة سفارت و قونسولگری روس بهمه جهت ۵۰ نفر قزاق دارند
نظر باوضاع حاضره این مقدار استعداد چندین زیاد نیست

(نمبره ۲۲۰)

مراسله سرجارج بارکلی بسرادوارد گری (واصله در ۴ دسامبر)

طهران ۳۰ نوامبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۸ ذیقعدہ ۱۳۲۹

آقا باکمال افتخار صورت مذاکرات مجلس در جلسه ۱۳ شهر

حاکم را که مستر چرچیل نوشته لغتاً ارسال میدارم و از آن ملاحظه خواهند نمود که در آن جلسه با کثرت ۴۶ رأی در مقابل ۶ رأی امتداد مدت وکالت نمایندگان حالیه تصویب شده (جارج بارکلی)

(راپورت مستر چرچیل راجع بمذاکرات مجلس)

(در جلسه ۱۳ نوامبر مطابق ۲۱ ذیقعدہ)

من در اول جلسه مجلس حاضر شده و مذاکراتیکه بعمل آمد اصفا نمودم و مذاکره در باب امتداد مدت وکالت نمایندگان حاضره تا وقتیکه بیش از نصف عدده نمایندگان جدید بپهران برسند بود

از وضع برداشت مذاکرات بکلی واضح بود که احساسات عمومی مجلس متمایل بامتداد مدت انعقاد مجلس است ولی باوجود این اغلب اعضا (از قبیل حاج امام جمعه خوئی) در صورتیکه به لزوم امتداد مدت اذعان داشتند مخالف با قانون بودن این ترتیب را اظهار داشتند در مخالفت این پیشنهاد اصرار شد که مجلس نمیتواند قانوناً بدون مراجعه به آراء ملت ایجاد قانونی بنماید که ناقض قانون اساسی باشد و در تأیید این مسئله مراجعه بسابقه کمیسیون قانون انتخابات ماه ژوئیه ۱۹۰۹ شده معلوم شد که در آن موقع لازم دیده اند که ماده از قانون موضوعه مشروطه در ماده دسامبر ۱۹۰۶ جرح و تعدیل بشود یعنی (مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۷) برای انجام این عزم بانجمنهای ایالتی مراجعه شده و آنها هم بمجلس اختیار داده بودند که در جرح و تعدیل مواد قانون انتخابات مشروطه مختار باشد

تذکرات از بعضی ولایات رسیده بود که اصرار در امتداد مدت انعقاد مجلس نموده بودند و این تذکرات را برای انجام مسئله منظره مستمسک قرار دادند آنها را که مخالف بودند اظهار داشتند که ما اقدامی در کسب آراء عمومی ملت در این موضوع ننموده ایم و همچو وانمود میگردند که در حقیقت انتخاب کنندگان مایل به امتداد مجلس نیستند باضافه مذکور شد که تا حال در هیچیک از ممالک اروپا سبقت به امتثال این روش منظره نشده و متین السلطنه رجوع بسابقه پارلمان طولانی انگلیس و بالاخره منفصل شدن آن بتوسط کرمول نموده و متکی بکلمات یکی از مشاهیر انگلیس شد مبنی بر اینکه هیچ عملی فزیح تر از این نخواهد بود که یک پارلمانی دوره انعقاد خودش را ممتد نماید

مختصراً این مذاکرات چندان اثری ننموده و عده که مؤید این امتداد بودند متمسک باین شدند که با مخاطراتیکه امروزه مملکت بان مصادم است لازم است نمایندگان ملت در این اوضاع منقابه ناظر اعمال هیئت دولت باشند و دولت مافوقی در برابر خود داشته باشد و اظهار شد که اگر تمام ولایات استیاقی خود را در این باب ابراز نموده اند بواسطه این است که قوای مرتجعه از بعضی از آنها جلوگیری نموده اند و اگر مجلس منفصل بشود و منتظر انتخابات جدید بشویم وسیله بدست دشمنان مشروطه خواهد افتاد و از انتخابات جدیده ممانعت خواهند نمود و باین واسطه انعقاد مجلس بعمل خواهد ماند

بالاخره به راپورت کمیسیون رأی گرفته شد و با اکثریت ۴۶ رأی در مقابل ۶ رأی تصویب شد.
قانون تصویب شده از این قرار است : —
انقضاء مجلس تا وقتی که نصف عده وکلای جدید باضافه يك نفر وارد طهران بشوند دوام خواهد داشت و دولت باید در انتخابات جدید هرچه زودتر اقدامات بنماید

(نمره ۲۲۱)

تلگراف سرچارچ بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۴ دسامبر)
طهران ۴ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۹
دیروز اینجا در تمام روز غایب ملی متمد بود
اگرچه تا حال اجتماعات منظم بوده ولی استعفای یرم رئیس پلیس محتمل است باعث سوء اثر در این انتظام بگردد چون علامت واقع شدن مخصوصه بین متابعین یرم و بختیارها آشکار است
احساسات عامه بحدی متزهج است که از امکان مخاطره آساع خارجه نمیتوان قطع نظر کرد ولی آنچه بر من مشهود است این احتمال خطر سریع الوقوع نیست

(نمره ۲۲۲)

تلگراف سرچارچ بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۴ دسامبر)
طهران ۴ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگراف ۲ دسامبر من - تلگراف ذیل بتاریخ ۳ دسامبر

از قونسول انگلیس مقيم رشت رسیده :-
 ۸۰۰ نفر قشونیکه در شب ۲ دسامبر حرکت نمودند سه ساعت بعد
 حکم شد برشت مراجعت نمایند ۱۰۰۰ نفر سرباز و ۶۰۰ نفر
 قزاق امروز صبح بعزم طهران حرکت نمودند
 (نمره ۲۲۳)

تلگراف سرجارج بارکلی به سرادواردگری (واصله در ۴ دسامبر)
 طهران ۴ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۹
 رجوع بتلگراف ۲ شهر حال شما به سر بچین و تلگراف امروز من
 اگر بتوان بدوات ایران اظهار داشت که مادامیکه دولت ایران انتظامات
 لازمه را در طهران مستقر ندارد قشون روس برای فشار وارد
 آوردن بجهت تقاضاهای دیگری بکار برده نخواهد شد و بمحض اینکه
 به تقاضاهای حاضره تمکین بشود قشون مزبور عودت داده خواهد
 شد محتمل است بلوای عامه در اینجا قدری التیام حاصل نمایند
 (نمره ۲۲۴)

تلگراف سرجارج بارکلی به سرادواردگری (واصله در ۴ دسامبر)
 طهران ۴ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ ذی حجه ۱۳۲۹
 رجوع بتلگراف ۳ دسامبر من در باب حمله به سواران هندی
 ظاهراً بروز مجادله بین سواران هندی و ایلیاتیان بواسطه این بوده
 که قافله مرکب از ۶۰۰ شتر و قاطر بفاصله جزئی در جلو قشون ما
 مسافرت می نموده و ۳۰ یا ۴۰ نفر سارقین ایلیاتی بر آنها حمله نموده اند

و ممکن نبوده قافله مزبور را از توسل به قشون انگلیس ممانعت نمود
پس از آنکه اکفرد صاحب منصب فرمانده قشون را از این مهاجمه
مستحضر نموده اند به جاو رفتن قشون فرمان داده که در طرد نمودن
سارقین مجاهدت بنماید

(نمره ۲۲۵)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۴ دسامبر)
طهران ۴ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگرافات مورخه ۲۸ اکتبر و ۲ نوامبر من
مستر شوستر لکفر و هیگاک و باشندلر را معزول نموده
(نمره ۲۲۶)

تلگراف سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی
وزارت خارجه ۴ دسامبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۹
رجوع بتلگراف ۲ دسامبر شما - آیا فرض میکنید مخاطره برای
سفارت موجود باشد ؟

(نمره ۲۲۷)

تلگراف سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی
وزارت خارجه ۴ دسامبر ۱۹۱۱
رجوع بتلگراف ۳ دسامبر ۱۹۱۱ - آیا اضافه نمودن عده مستحفظین
سفارت انگلیس را لازم میدانید ؟ اگر لازم بدانید ممکن است
یک عده از قشون اعزام شده بجنوب بطهران فرستاده شود